

3. Проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу № 10411 від 16.01.2024.
URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43539>
4. Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidata-na>

УДК 339.7

Вінська О. Й.

к.е.н., доц., доцентка кафедри європейської економіки і бізнесу
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Філонюк В. В.

аспірант кафедри європейської економіки і бізнесу
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКУ В СПРИЯННІ ГЕНДЕРНІЙ РІВНОСТІ В ЄС

Досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей усіх жінок і дівчат є п'ятою Ціллю сталого розвитку ООН, яка спрямована ліквідацію дискримінації за ознакою статі та забезпечення жінкам і дівчатам рівних прав, можливостей і доступу до ресурсів у всіх сферах життя, включаючи освіту, охорону здоров'я, розширення економічних прав і можливостей та участь у політичному житті. Цілі ООН визначають глобальний соціально-економічний розвиток і є орієнтиром для всіх країн-членів, а також для інтеграційних об'єднань, зокрема й Європейського Союзу. В рамках гендерної пріоритезації всі інституції та органи ЄС мають працювати задля досягнення рівності жінок та чоловіків.

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) – це фінансова установа Європейського Союзу, заснована у 1958 році. Головною метою ЄІБ є підтримка сталого економічного розвитку, інтеграції Європи та сприяння інвестиціям в різні проєкти, що покращують інфраструктуру, енергетику, освіту, охорону здоров'я та інші. Акціонерами ЄІБ є 27 держав-членів ЄС. ЄІБ залучає кошти шляхом випуску облігацій на міжнародних ринках капіталу і надає: кредити з

низькими відсотковими ставками; субсидії та фінансові гарантії для зменшення ризиків; інвестиції в акціонерний капітал; консультаційні послуги [1].

У 2016 році ЄІБ було ухвалено Стратегію гендерної рівності та розширення економічних можливостей жінок, яка базується на трьох напрямках діяльності: захист (виявлення та зменшення гендерних ризиків, а також розробка інструментів для захисту прав жінок); вплив (підтримка проєктів, що сприяють гендерній рівності; забезпечення рівного доступу до активів, послуг та можливостей, створений інвестиціями ЄІБ) та інвестування [2].

ЄІБ активно підтримує проєкти, які сприяють гендерній рівності в Європейському Союзі, зокрема через надання кредитів та гарантій підприємствам, очолюваних жінками. ЄІБ інвестує в освітні та професійні програми, які стимулюють участь жінок у STEM-галузях (ЄІБ фінансує програму ЄС для фінансування досліджень та інновацій Horizon Europe), де традиційно спостерігається гендерний дисбаланс. Крім того, ЄІБ фінансує інфраструктурні проєкти, орієнтовані на створення безпечних умов для жінок, зокрема в сферах охорони здоров'я, транспорту та житлового будівництва. У 2023 році ЄІБ профінансував 63 проєкти, які сприяли гендерній рівності та розширенню економічних можливостей жінок у всьому світі, забезпечивши 5,8 млрд євро інвестицій, у тому числі 3,4 млрд євро в Європейському Союзі [4].

У квітні 2021 року ЄІБ надав іспанському місту Валенсія кредит у розмірі 27 млн євро для будівництва 323 нових одиниць житла з конструктивними особливостями, спрямованими на задоволення потреб матерів-одиначок [3]. У грудні 2021 року ЄІБ надав рамкову інвестицію Болоньї у розмірі 50 млн євро для ініціатив щодо розвитку інфраструктури та послуг, які зменшують гендерну нерівність, надаючи пріоритет підвищенню зайнятості жінок. Також ЄІБ запропонував безкоштовну технічну допомогу для розробки системи показників, що вимірюють вплив таких ініціатив на гендерну рівність [3].

У грудні 2022 року ЄІБ надав кредит у розмірі 50 млн євро данській біотехнологічній компанії MinervaX ApS, щоб профінансувати дослідження та

розробку вакцини, яка може врятувати життя матерів та новонароджених від інфікування стрептококом групи В [3].

Берлінська житлова компанія Gewobag планує побудувати понад 2165 нових квартир до 2026 року за допомогою 300 млн євро фінансування ЄІБ, виділеного у квітні 2023 року. За ці кошти компанія також створить 350 місць у закладах дошкільної освіти та будинки соціального проживання для близько 210 людей похилого віку, що має підвищити зайнятість жінок [4]. У грудні 2023 року ЄІБ підписав угоду про надання консультативних послуг з оператором громадського транспорту Барселони з метою посилення безпеки транспортної мережі, а також підтримав проєкт вартістю 50 млн євро для придбання нового рухомого складу, який підвищить доступність міської транспортної системи Барселони. У цьому ж місяці ЄІБ виділив кредит у розмірі 90 млн євро іспанській компанії Vitalia для фінансування центрів догляду за людьми похилого віку, що створить нові можливості працевлаштування для жінок (93% працівників у Vitalia – жінки) [4].

У липні 2024 року ЄІБ надав 400 млн євро кредиту з метою розширення доступу до фінансування МСП у системі охорони здоров'я Франції. Не менше 30% цих коштів буде виділено на підприємства, якими керують жінки [4].

У 2025 році ЄІБ планує надати 150 млн євро іспанському банку CBNK з метою підтримки жінок-підприємців у фармацевтичному секторі в рамках першої в ЄС програми посередницького фінансування, спрямованої виключно на жінок [1].

У 2025 році Європейський інвестиційний банк розширив облігації щодо сталого розвитку (Sustainability Awareness Bond) для покриття двох нових соціальних цілей: «гендерна рівність» і «розширення економічних можливостей жінок». Завдяки доданим напрямкам доходи від цих облігацій тепер також можуть підтримувати: підприємства, які очолюють жінки; малі та середні підприємства, які сприяють гендерному різноманіттю через можливості

працевлаштування для жінок; проєкти, які надають послуги або продукти, спеціально розроблені для подолання гендерної нерівності [5].

Отже, ЄІБ активно сприяє досягненню гендерної рівності в ЄС, завдяки фінансуванню проєктів, що підтримують підприємниць, забезпечують рівний доступ до освіти та професійного розвитку тощо. У майбутньому роль ЄІБ в сприянні гендерній рівності в ЄС може значно зрости завдяки розширенню облігацій сталого розвитку на цілі щодо гендерної рівності.

Список використаних джерел:

1. Європейський інвестиційний банк. Офіційний сайт ЄІБ. URL: <https://www.eib.org/en/index.htm> (дата звернення: 06.03.2025).
2. Європейський інвестиційний банк. Стратегія Групи ЄІБ з гендерної рівності. URL: https://www.eib.org/attachments/strategies/eib_group_strategy_on_gender_equality_en.pdf (дата звернення: 06.03.2025).
3. Європейський інвестиційний банк. Огляд гендерної рівності в 2023 році. URL: https://www.eib.org/attachments/lucalli/20220309_gender_overview_2023_en.pdf (дата звернення: 07.03.2025).
4. Європейський інвестиційний банк. Огляд гендерної рівності в 2024 році. URL: https://www.eib.org/attachments/lucalli/20230386_gender_overview_2024_en.pdf (дата звернення: 07.03.2025).
5. Європейський інвестиційний банк. ЄІБ мобілізує ринки капіталу для гендерної рівності та економічного розширення прав жінок. URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2025-118-eib-mobilises-capital-markets-for-gender-equality-and-women-s-economic-empowerment> (дата звернення: 10.03.2025).

JEL C32, C53, C55, E31, F37, F47, Q11, Q21

Drachal K.

PhD in Economics and Finance, Assistant professor at the Faculty of Economic Sciences, University of Warsaw, Warsaw, Poland

Jędrzejewska J.

MSc in Spatial Development, and MSc student in Data Science and Business Analytics, Faculty of Economic Sciences, University of Warsaw, Warsaw, Poland

FORECASTING THE GLOBAL FOOD PRICES WITH A LARGE NUMBER OF PREDICTORS

Food prices are the fundamental determinant of global economic stability and sustainability. The price dynamics is driven by an interplay of factors, including